

Si més béis comu béim.
Si més béim comu béim.
Les drets individuals son
improscriptibles, sagrada-
bles i inalienables. El
Legislar la Libertat béis
preu de garantir, en
cas de necessitat, contra ella.
La Libertat propiament dita
és el dret de cada un de
ajustar la seva vida, sense
que ningú li pugui imposar
un altre. La religió que
predica la libertat no és més
que la religió del saguntí,
que's preu per tota la
justícia social en la terra.
Les religions son coses
d'altres que vides de la
terra, assegurant pagar
cercans interessos al cel.

PERIÒDICH POLÍTICH VERMELL.

LA TRAMONTANA
defensa lo principi libe-
ral més avançat, com
avancat de cap món. El
La TRAMONTANA és més
religiosa de tota la re-
ligions, perquè té un
pensament delant y de-
preu per la dignitat y
la intel·ligència humana. El
La TRAMONTANA en política
defensa sempre al més avançat,
tant contra'l més reaccionari,
y tant la necessitat
d'una gran reforma social
que transformi'l món de
un del productor, sup-
rassant al capitalisme. El
La TRAMONTANA no està
afiliada a cap partit, servint
los interessos generals de la
libertat sense comprometre
al compromís de cap partit.

La salut del poble
és la suprema llei

La Tramontana es lo periòdic que 's publica en idioma català
més avançat en idees polítiques, religioses y d' economia social.

Lo Treball es la
primera necessitat

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Espanya, 1 peseta trimestre.— Extranjer, 2
Las suscripciones se pagan por adelantado

ADMINISTRACIÓ: carrer de Ponent, 1, 1.º: BARCELONA
Pels pagos s'admeten llibreries del Giro Mútuo, lletres de fiels cobres
y sellos de 15 céntims. No s'admeten llibreries especials de periòdichs

PREUS DE VENTA
Número solt, 3 céntims.—30 exemplars, 1 pen.
Surc d'illam puntualment cada divendres

LO CÒLERA NOSTRAS

Si coneixém lo microbi
y 'ls mals que causa sabém,
no es hora ja de que 's probi
d' anularlo, si podém?

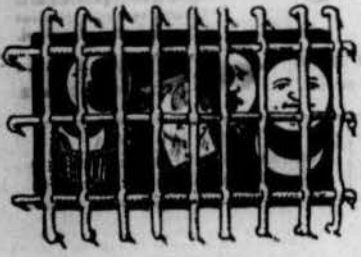
NOSTRAS DENUNCIAS

Lo resultat total del xifrech clericalsch que ens ha caygut demunt ara de poch, ha sigut de dreyt denuncias en set dies, agalant los números publicats entre cinch setmanas, y obrintse contra nosaltres quatre novias causas criminals, que son altres tantas creus d'honor que podrem ostentar en nostre pit.

Esperém novias persecucions ab tota tranquil·litat.

Y consti que ja comensém á estar de mal humor. ¡Fa prop de vuyt dies que no tenim notícia d'haver solert cap nova denuncia, y aixó essi casi 'ns fa estar ab ansia!

Un hom ja s'hi havia anat acostumant, y no es cosa de cambiar d'hábits á cada pas.

¡¡A LA GARJOLA!!

Ja contan de la misericordia divina que ho fa tot ab abundancia.

Y per aixó sens dubte será que, semblantli encara poch á algú lo de las 18 denuncias darrerars, se'ns en belluga alguna de las anteriors al diluvi últim, y ara resulta que per haver posat terra per entremitj entre ell y 'l jutjat d' instrucció n'ha dit autor d'una carta de Sant Celoni denunciada, s'ha dictat auto de processament per dos delictes contra 'l director d'aquest periódich Sr. Lluana, y també auto de presó si dintre tres dies després de notificat aquest auto no fa diposít al Banc d'Espanya de MIL PESETAS en metàlich para constituir fiança carcelaria en aquella causa, que es la incursa per una doble denuncia solerta 4 mes de Febrer, quan las execucions de Jorcs, per la publicació d'una lámina y la referida carta de Cal Celoni.

Y com aixó de mil pesetas 'l heretge director d'aquest condemnat periódich ni de vista las coneix, y per altra part alguns dels seus amichs y companys, tan condemnats com ell mateix, s'han pres empenyo al saber la cosa pera que no passi 'l istiu á la torre del carrer d'Amalio, vetatq que han demanat al dimoni en sa ajuda pera fer una subscripció de 40 lots de 5 duros cada un, que fan los doscents matros, ó síam mil missas, que s'demanan pera quedar en llibertat tan socarrimat director, y á pesar de que ahir se'ns va comunicar lo citat auto, al veure la llum pública aquest número se té ja s'prop de la mitat de la fiança recollida, y no se desconfia de que en tres dias s'acabi de fer lo que falta y no vagi 'l emblematat director d'aquest periódich á la garjola, lo qual no deixará de ser un miracle fabricat per gent de infern que ja crema en vida, segons diuhan aquestes que s'creuhan parlar per inspiració divina per alló de que no tenen cap abició humana.

Ab aixó, recomaném á las corporacions y als individus que estigan en disposició de ferho, que s'facin en la subscripció que á tal objecte va oberta en altre lloch d'aquest número, y estigan segurs de que á nosaltres, no faltant 'l apoyo del poble liberal avançat, tampoch nos mancará ni un moment tot lo que convinga pera resistir ab tranquil·litat, valor y orgull totes las calamitats ab que vulgan obsequiarnos nostres perseguidores.

LA MARCA DE FÁBRICA

En aquestos benehits temps de progrés que correm, tot té de tenir son sello característich, tot té de significar per actes ó per idees propies, tot té d'ostentar la marca de fábrica que li dongui vida y nom.

Ventat que son molts los que, incapassos de crear, se contentan bonament en ser imitadors dels altres, falsejant lo agé y no servint més que pera falsificar; pero així y tot portan lo sello especial de la bona trama en falsejar, y per altra part may arriban á las alturas de gloria que alcanca lo qui s'acredita sense imitacions ni falsejaments.

Y com las progressivas corrents /i de siglo, que ara s'anomenan, imposan geni propi, sello característich, medalla típica á tot quan vulga conseguir la pública atenció, heus aquí com també los sistemas de govern que més tingan reunidas en son modo de ser las expressadas condiciones, han de ser los quins més mereixin la pública atenció y la celebritat, ja que en lo mon aquestas condiciones tan poden lograse pels camins rectes seguits per Fulton, Edisson, Lesseps, Colon, Newton, etc., com pels que seguiren Napoleon, Prim, Ravachol, Panxa Ampla, Candelas, Noy de Tona, etc., etc.

Y si en los sistemas de govern volém sello propi, es precis confessar que á Espanya no hi ha qui pugja empetar la basa, y ni tan sols arribarli á la sola de la sabata, als conservadors.

Lo que té sa dominació es, no ja sello propi ni caràcter típic, sino tot un gabadal d'especialitats características que venen á constituir ax mes gloriosa é infalsajable marca de fábrica.

¡Qué passa á Espanya d'un quant temps á n'aquesta part?

Una trifulera. En primer lloch, se veu lo caciquisme dominant per tot arrés. Desde capitals com Barcelona á poblets de quatre cases, se reanuncia 'l feudalisme entich ab fórmulas modernas. Lo alt empleat, l'acudallat fabricant, lo personatge influent, l'orgullós capitalista, lo raser adulador, lo lladre al engrés, lo bandoler d'oficina, lo jugador convingat ab la autoritat, lo bolsista associat ab lo governant, lo subastador que compra las competencias, lo contractista d'obras del Estat, lo corredor de causas criminals, l'apacador desvergonyit y l'propietari de grans cases de comers carnal, son los que constituehen actualment la aristocracia del saber, del honor, del bon gust, de la moda, del diner y de la situació dominant.

En cambi las industrias honradas agonitzan, lo comers de bona fe no pot subsistir, la petita burgesia va cada dia més augmentant l'exercit proletari; lo petit propietari no pot resistir los impostos y abandona sas fincas al primer lladre de pas ab credencial que se li presenta; lo treballador de la terra no pot menjar més que viandas dolentas; l'obrer industrial no pot ni anar vestit; tot aquell que está dedicat á industrias, arts ó ofícias nobles, honrosos y necessaris no té pera viure, á cambi de que la balla grassa, molt grassa, tot aquell que s' dedica al frau, al engany, y á las irregularitats legals ó ilegals, al xanxullerisme més ó menos de tothom sapigut en tots los interessos del comú.

Y per march d'aquest quadro y per complement d'aquesta situació tenim lo malestar general que s'manifesta per un moti dígn, per gent que cad al mitj dels carrers debilitada per la fam, per estar plenas de los hospitals y hospicis, que no poden donar l'abast á recollir las miseras desgraciadas com per tot arrés sobre, y si algun dels desgraciats no s'ave ab sa situació y busca 'l medis de viure volent fer á la menuda y per la forza lo que altres fan al engrés y per astucia, llavors... ¡oh! llavors en nom de la llei se 'l tracta de lladre, d'assassí, se li obran las presons, fins s'aixecan patíbuls, si convé, ahont ab premeditació, alevosia y tots

mens de circunstancias agravants, se comet á la sombra de la ley lo mateix delictes que en nom de la ley se preté castigar.

Y no es encara aixó tot. Lo més repugnant beix lo punt de vista moral, es 'l encarnissament ab que s'perseguex al qui té prou energia y dignitat pera llençar als quatre vents de la pública opinió tota la infamia social que tanquen una sistema de govern com los que venim analisant.

Lo periodistas d'oposició que no xanxulleja moralment acceptant los convencionalismes rutinarios de tanta decadencia, se veu perseguít ab la mateixa sanya ó pitjor que si s' tractés del més empedernit criminal; ab la sanya que únicament se mereix lo tiré sostenidor de tanta hipocresia y tanta farsa elevadas á la categoría de sistema de govern, de ordre social, de llas de civilisació.

¡Vergonya, vergonya eterna per situaciones que sostenen tals ignominias!

Podrán ellas perseguirnos, vilipendiarnos, empresonarnos, escarnirnos; nosaltres no podém fer més que sentir per ellas tal desprecí, que l'imens espay del univers realiti petit pera contenirho.

Ningú podrà negar, si no hi té interés en contra, que lo que havém apuntat constitueix la verdadera marca de fábrica de la situació imperant.

Y que de tal fábrica no'n surt més que miseria, immoralitat y desordre, ho sab també tothom per experiencia.

Hora es ja, donchs, de que 'l poble vegi que no li convé gastar género d'aquesta marca, y fassi plegar la fábrica é instilari totos sos productes, que no poden per menos que resaltar altament perjudicials per la salut pública y per la causa de la verdadera civilisació, que no pot ni podrà ser may altra cosa que consagrar la major suma possible de pau, tranquil·litat y benestar per tothom.

Alcover, 12 de Juliol de 1882. Amich Director: Los catòlics d'aquesta vila, lo que estimem la religió de nostres avis y vertíem per la seva conservació, estém de enhorabona. No es que s'ha convertit cap heretge, que gracies á deus no hi ha guerra, pero sí lo que acaba d'averchir no dubto que 's poch que hi ha no tardarà en convertirse.

No lo cas que un capellá que teniam, capta el per al sol de demerceditar la religió ab sas malias prácticas, ha donat motus de tornar al bon camí que son superiors lo ensenyaren guats per las santas doctrinas de nostre estimat senyor Jovellanos. Dit reverent, qual nom callo per fugir de susceptibilitats, ab sas constants rellicencias pel mal camí, havia motivat alguna volta veures passejar per LA TRAMONTANA, quan encara aquest periódich no s'havia convertit al catolicisme; pero ara, senyor Director, ab gran content de tot lo poble, acaba de confessar de totas sas faltas passadas, havent prouada no obrar may més en perjudici de la religió ni del pèxim.

No cal ni dirli que de cada dia s'ém notant aquest cambi, sent molta y bons los fruits d'aquesta santa conversió. Ha demanat perdó á totas las personas que tenia agraviadas, que eran moltes, casí totas las de la vila, per lo qual y á fi de que s'apreciacione los méritos de nostre estimat senyor Jovellanos. Dit reverent, qual nom callo per fugir de susceptibilitats, ab sas constants rellicencias pel mal camí, havia motivat alguna volta veures passejar per LA TRAMONTANA, quan encara aquest periódich no s'havia convertit al catolicisme; pero ara, senyor Director, ab gran content de tot lo poble, acaba de confessar de totas sas faltas passadas, havent prouada no obrar may més en perjudici de la religió ni del pèxim.

No cal ni dirli que de cada dia s'ém notant aquest cambi, sent molta y bons los fruits d'aquesta santa conversió. Ha demanat perdó á totas las personas que tenia agraviadas, que eran moltes, casí totas las de la vila, per lo qual y á fi de que s'apreciacione los méritos de nostre estimat senyor Jovellanos. Dit reverent, qual nom callo per fugir de susceptibilitats, ab sas constants rellicencias pel mal camí, havia motivat alguna volta veures passejar per LA TRAMONTANA, quan encara aquest periódich no s'havia convertit al catolicisme; pero ara, senyor Director, ab gran content de tot lo poble, acaba de confessar de totas sas faltas passadas, havent prouada no obrar may més en perjudici de la religió ni del pèxim.

Quedan á las seves ordres sos germanes en Jesucrist. Uns devots de S. Castróbul.

pel país, segons diu lo govern, es clar, convé aprovarlos a corre-cuys.

Com ho farien sino los ex-ministres que cobren grans sous sense fer res de las empresas ferroviarias?

Als Estats-Units hi ha hagut una huelga en la que 'la obrera en vaga han rendit y tancat a la presé trescents polissosns enviats per garantir la llibertat del treball.

Si estant en huelga fan aixó...

No 't dich tinya 'l dia que 's proposin fer feyna.

Lo jove profesor laic V. Ferrer, que havia fundat y sostingut fins avuy la escola laica Volney de Sant Andreu de Palomar, ha passat a dirigir la Cerveza de la liberal població de Llagostera, provincia de Girona.

L' OHRER

OLERA

Es jove, intelligent, y per la feyna jany, ha fatigat, y l'amo se 'l estima y 'l respecta perque molt 'l enriqueix ab son treball.

Pobret, ja 's torna vell, li manca forse; la feyna no enllestex, y l'amo, ja surquit, diu ab lo enyegich: —No feu la obligació, no torneu més.

DOMINGO BARTINA.

Piedosamente meditant, la execució del intellu Pugnador nos ha suggerit los següents mistichs racioials:

L'assessat condemnat a mort ha deixat aquesta vida tan ben despatxat de papers per entrar a la gloria, y ha donat tals mostres de fervor cristiá y de sentiment religios, que sent cert, com es, que 'l perdó dels ministres de Deu en aquesta vida obren las portas de l'altra, ni per un moment cal dubtar de que l'ánima del ajusticiat lo dimarase n' anó pura y sense macula desde 'l tablado del pati dels Corders a la presència divina a goisar de la eterna benaventurança.

Y en cambi lo robat y assassinat Ramón Roig, a qui son assessat no donó ni temps de dir: Jesús! alló en aquella luctuosa escaleta del carrer dels Banyes Vells al sepulcrali l'eyna homicida al cor, es probable, es casi segur, ó segur sense 'l casí, que deixó aquesta vida ab algun pecat no perdonat, perque 'l bon home no tenia pas d'anarse a confessar abans de sortir a passeig ab los que creya eran sos amichs. Y vetaquí per ahont resulta, cristianament considerat, que mentres l'assessat a horas d' ara ja es al cel, l' assassinat es a lo menos al purgatori per uns quents sigles, aixó sí per algun pecat mortal no ha anat a parar al infern a sufrir condemnaçió eterna, de tot lo qual resulta sempre que qui hi surt guanyant en totas aquestas teologies es lo criminal assessat, tant com sempre hi queda perdent la hohrada víctima.

Enc com en materias religioses resulta sempre que qui no 's consola es perque no vol, diguem devotament y quedarem tranquils.

Aquestos son los inexcusables desiguals de la divina Providencia, que no havém pogut, podém ni podrém entendre may los mortals, y davant dels quals nos havém de llancar d' ulla com nos té manat la fé.

Lo reverendíssim rector de Guissons, que sab ahont té la mà dreta pera contrarestar la heretjia y espavilar liberals, desde la càtedra del Esperit Sant va dirigir als paruls evangélics a sos sotsleigos, indignissims a consultarhi asociaciones católicas y de moltes minses pera que Deu matés la aranya del liberalisme.

Ab aquella senya sagió que 'l caracterisa, deya a son auditori que las millors armes que per ara podrian usar eran los rosaris, que las altres ja vindrien després.

Es un consell veure com se disposan a la defensa de la santa causa.

A la major gloria de Deu m' escriu un feligrés de Riudefloca que allí estab molt entusiasmat ab una heremiana que no sab com se diuben, pero que fa sin anys que las tantes y procura ab gran zel religios, conquistar altres esposas, pel Senyor, lo qual dona tantes alegrías sin parer de las fatigas heremianas, que 's desposseixen de tota cosa pera cadellir pel dot de la esposa de Deu.

arribant l'entusiasme a fer guardar lilit a algunas mares y fins un pare, d' una de las noyas santas tingut la dita de morichis, que significa que Deu crida aquell home a son costat para premiari.

¿Quan sabrán los heretjes agrahir dignament aquestas bondats de la Divina Gracia?

Los empedernits heretjes y 'l partidaris del progrés contra Deu que volen fer creure que la religió está renjada ab las diversions honestas, poden mirarse en lo següent dato:

Per la dita de Corpus, que es d' aquellas que en religió se diu

que relucen más que el sol,

va haverhi a Espanya setze corridas de toros de mort, trenta novilladas sens contar los capejados y corridas publicas en pobles de poca importancia, y quedaren ferits de més ó menos gravetat Mazzantini, Manene, Regalerillo, Trigo, Lesaca, Gavira, Massantinito, Quinto y Carliano, haventhi ademés la bullanga de Linares en que dintre 'l torin mori un espectador y a fora fou ferit 'l arcalde.

Es indubtable que ab las professions del dia y aquestas diversions toreras, consentidas y ensalzadas en temps molt més religiosos que 'l actual, no 's pot menos de confessarse que tot bon católic pot distratur per partida doble, ó sia per lo divi y per lo humá, sempre que ho tinga per convenient.

Deu va dir que contra sa Iglesia no podrán may prevaleix las portas del infern, y aixó está passant a Prats de Lluusanés.

Lo reverendíssim rector del poble, desitjant salvar las animetas de las noyas d' allí, vol ficarlas a totas las que pugui a la asociació de Hijas de Maria, en tant que un heretje que, si vivissim en temps més piadosos, ja 'l haurian cremat de viu en viu, se proposa distrure a las citadas noyas en diversions satánicas, per lo qual ha obert una sala de ball.

Y vetaquí que, a pesar de la religiositat innegable d' aquell poble, que tants defensors de la fe dongué en la passada guerra civil als partidaris del Deu, Patria y Rey, las noyas anavan a ballar, y pel recreo de sos cosos ¡insensats! despreciavan la salvació del ánima.

La lluyta entre 'l dimoni y Deu era terrible.

Pero com Deu no pot perdre, vetaquí que a lo millor surt 'l arcalde y fa plegar lo ball per instigació directe del representant de Deu en aquella vila, a lo qual ha tingut de sucumbir de moment 'l heretje, si lo 'l desventurat, creyent que potser la llei ó 's encarregat de cumpliria pugan alguna vegada anar contra Deu, ha denunciat lo fet als tribunals y s' ha proposat ¡quimeral! perseguir a sos perseguidors.

¡Bons están los tribunals y las lleis d' Espanya pera que un malvat lliure pensador pogués burlarse dels representants de la fé!

Ja disfruto pensant en l'escarmet que li caurá demunt a aquest emissari de Lluçifer.

Si al menos los altres escarmantessin...

Pero ca: com son fets de la fusta del dimoni, los partidaris de Deu nos en veym un embull pera evitar que tot s' ho lassin seu.

Una ovella desgarrada de Parets del Vallés me conta no sé qué, ni ho vull saber, del reverent rector d' aquell poble ab motiu d' una confessió de certa noya.

Cregni que va equivocat lo feligrés per més que li sembli haverho vist ni sentit.

Aixó son probas que Deu nos envia pera probar la nostra fe y de las que ja 'n recullirém lo premi en l'altra vida.

Lo rector de Parets es tan manso, bo, humil, pacient, bondados, cristiá y plé d' amor al próxim com tots los de sa classe.

¡QUÉ VOLS?

—¿Qué vols, poblet? ¿qué vols, que cridas tant? ¿qué vols? ¿vols llibertat?

—¡Sí! 'm pertonenx.

—¡Ah, burro! creus poder te la darán? si ho vols te l' has de pendre te mateix.

DOMINGO BARTINA.

La Mujer en el Cristianismo

Cristóbal Litrán

con el prólogo

La Mujer ante la Ciencia

por

Odoín de Buzán

Forma un elegante libro de 96 páginas con bonita cubierta de color, conteniendo y comentando las más notables y sabrosas barbaridades con que los padres de la Iglesia han vilipendiado a la Mujer. Precio 2 reales. — Encuadrado en tela, 1 peseta.

TERS DE SILABAS

Primera raita vertical y horizontal, nom d' home. Segona, nom de dona. Tercera, las beatas ne 'tenen.

P. G. y B. de V.

XARADA

La primera es musical; a Gardona per segona; y lector, ab mon leial lo ruch negre hi malá estona

J. ARAN GATA.

GEROGLIFICH NUMERIC

1 2 3 4 5 6 7 Ciutat d' Italia.
1 7 6 4 5 2 Arbre.
1 4 5 3 2 Joya.
6 7 3 3 Peix.
5 2 1 Id.
7 6 Carrer de Barcelona.
3 consonant.

Ma. Esoc.

GEROGLIFICH

X
MIN
I T I T
DDD
K K K

P. G. G. O.

SOLUCIONS

A LAS CABORIAS DEL NÚMERO DARRER

Rombo.—M. Mar, Marti, Marcell, Riera, Ais, A.
Càrred.—So-la-na
Geroçlífich.—Com més cases més personas.

Pujol y Solé, impressors, Tallers, 45, Barcelona

SCRIPCIO REINTEGRABLE

40 lots de 25 pesetas cada un

para constituir

FIANSA CARCELARIA

de MIL PESSETAS en metalich

exigida pel jutjat corresponent, a consecucencia d' una de las denuncias sufridas per

LA TRAMONTANA.

para quedar en llibertat lo director de dit periódic J. Lluans.

Las cantitats suscritas a tal objecte se reintegrarán tan prompte com en la causa que las motiva recaygué resolució per la que pugá ser cancelada dita fianza.

	Pesetas
Círcol Obrer de Granollers (1 lot)	25
Joseph Riba, de Reus (1 lot)	25
Joan Montseny, de id. (1 lot)	25
Baldomero Borrás, de id. (1 lot)	25
E. Font y companya, de Tarras (2 lots)	50
A. Gurri y companya, (1 lot)	25
J. Vehil y companya, de Vilassar de Dalt, (1 lot)	25
Societat de Llucrepensadors La Llam (6 lots)	150
Suma	360

Está oberta la suscripció en la Administració d' aquest periódic, advertint que quedará tancada y no s' admitirá res més tan bon punt s'arribi a las mil pesetas exigidas per la citada fianza carcelaria.